

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

СТРАТЕГІЇ

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

08 червня 2023 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2023

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРЕДМЕТУ "МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ" В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	113
О.Б. Приходько, Т.І. Ємець, А.П. Попович, О.Г. Алієва, Г.Ю. Малєєва, К.В. Гавриленко, О.О.Шеметенко	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ – ІНТЕРНІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ.....	113
Є.С. Пругло, Н.А. Іванькова	
ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ-ПЕДІАТРІВ ДО СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ТЕСТОВОГО ІСПИТУ «КРОК-2» В РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО ЧАСУ	114
Ю.Г. Резніченко, О.М. Гиря, А.В. Каменщик, О.М. Лебединець	
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКУ SHARE POINT ДЛЯ СТВОРЕННЯ САЙТІВ РІЗНИХ ТИПІВ..	116
О.А. Рижов, Ю.М. Пишнограєв	
ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОДОПОВІДЕЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТА ДО ВІДПОВІДІ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ	119
О.А. Рижов, Н.І.Строїтелева	
ЗМІНА ПАРАДІГМИ НАВЧАННЯ НА ПОЧАТКУ ЕПОХИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	121
О.А. Рижов, Н.А. Іванькова	
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	124
О.В. Рябоконець, О.О. Фурик, К.В. Калашник, Т.Є. Оніщенко	
ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СЦЕНАРІЇВ ВІРТУАЛЬНОГО ПАЦІЄНТА У ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	126
О.В. Рябоконець, О.О. Фурик, К.В. Калашник	
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ	128
О.В. Рябоконець, Т.Є. Оніщенко, О.О. Фурик, Г.В. Веницька	
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА КАФЕДРИ ХІРУРГІЯ 2 ННПО	130
Д.Ю. Рязанов	
ДОСВІД ТА МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ, МЕДИЧНОЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ.....	132
А.І. Севальнев, Ю.Д. Сушко, О.В. Кірсанова	
ТЕЛЕМЕДИЦИНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ОДИН З ВАРІАНТІВ ПОКРАЩЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ КУРСУ «ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА» ПРИ КАФЕДРІ «ОНКОЛОГІЯ, ОНКОХІРУРГІЯ ТА ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА»	135
О.С. Семенцов, С.Ю. Наконечний, В.В. Якименко, М.В. Рудик	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЗДМФУ: ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ДОСВІД І СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	136
Н.В. Спиця	
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я» НА 6-Х КУРСАХ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	138
В.В. Таранов	
ПИТАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	139
Н.О. Ткаченко, В.О. Демченко, О.В. Литвиненко, В.О. Демченко, Н.М. Червоненко, Т.П. Зарічна, Т.В. Маганова	

профориєнтації, кваліфікаційний рівень викладацького складу перевіряється по наступним показникам: його відповідність рівня займаним посадам; професійний рівень; наявність програми підвищення кваліфікації викладачів та її виконання; забезпеченість навчального процесу фахівцями, які відповідають ліцензійним умовам; організація роботи з підготовки магістрантів, докторантів.

Організація навчальної діяльності контролюється за наступними показниками: наявність і дотримання графіків навчального процесу, графіків самостійної роботи студентів; своєчасність складання і затвердження розкладу зайняття. Навчально-методичне забезпечення оцінюється за рівнем та наявністю методичного забезпечення навчального процесу, відповідністю сучасним вимогам підготовки фахівців; якістю методичного забезпечення; об'ємом навчально-методичної літератури (посібників, розробок, онлайн курсів та ін.); методичних семінарів; впровадження сучасних педагогічних технологій і нових інтерактивних методів навчання, засобів активізації пізнавальної діяльності студентів; своєчасного оновлення навчально-методичних матеріалів. Постійний моніторинг якості знань студентів відбувається за допомогою організації атестацій: поточних, проміжних і підсумкових, а саме за рахунок своєчасного заповнення журналів навчальних досягнень, ефективних заходів, що приймаються за фактом пропусків занять, своєчасного надання інформації про неуспішних студентах в деканат, дотримання правил проведення і оформлення результатів поточного, проміжного та підсумкових контролів з відображенням в протоколах засідань кафедр і факультетів.

Важливими розділами моніторингу якості освіти є матеріально-технічне забезпечення та рівень інформатизації освітнього процесу: забезпеченість навчально-лабораторним обладнанням і технічними засобами навчання; участь факультету у формуванні матеріально-технічного забезпечення навчального процесу; раціональне використання аудиторного фонду; наявність сайтів, що відображають стан навчального процесу на факультеті і кафедрі, наявність інформації про забезпеченість навчальних дисциплін кафедр електронними матеріалами; використання у навчальному процесі навчальних електронних видань, комп'ютерних навчальних систем, аудіо-, відео-навчальних матеріалів та ін.

Моніторинг організації контролю якості проведення навчального заняття включає: наявність річного і перспективного плану перевірок, методичних рекомендацій з організації і оформлення результатів перевірок, поточного контролю за рівнем проведення усіх видів навчальної діяльності, графіку і журналу взаємовідвідувань, відкритих лекцій та інших видів навчальних занять, заняття за участю викладачів інших кафедр, поширення передового досвіду методичної роботи університету.

Таким чином, представлена система контролю якості освіти дозволяє не тільки проводити моніторинг, а й розробляти корекційні заходи для оптимізації якості освітніх послуг відповідно до ліцензійних умов. Правильно та якісно організований моніторинг якості освіти забезпечує провідні позиції закладу вищої освіти у рейтингу, а їх випускники є конкурентноспроможними на ринку праці.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII
2. Лукіна Т.О. Якість освіти // Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]; 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. – С.1120 -1121.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА КАФЕДРИ ХІРУРГІЯ 2 ННІПО

Д.Ю. Рязанов, завідувач кафедрою Хірургія2, професор

Кафедра створена 03.04.2023р з декількох кафедр ДЗ “ЗМАПО МОЗ України”, що ввійшли до складу ЗДМФУ після реорганізації. Це такі кафедри як Хірургії та проктології, Хірургії та

малоінвазивних технологій, Амбулаторної, гнійно-септичної хірургії та ультразвукової діагностики, Урології.

Штат кафедри: професорів – 7 (44 %), доцентів – 4, асистентів – 5, з них: докторів медичних наук – 8 (50 %), кандидатів медичних наук – 7, докторів філософії – 1. 63% НПП – 0,5 ставки. Звільнились/ЗСУ – 9 (36 % НПП).

Втрачені спеціальності для навчання (спеціалізація/ ТУ/ БПР): проктологія, ендоскопія, інтервенційне УЗД.

Складові БПР на кафедрі:

Формальна освіта

спеціалізація (первинна, вторинна)

- первинна спеціалізація - інтернатура за спеціальностями “Хірургія”, “Урологія” (останній випуск – 2023 р.).

- вторинна спеціалізація для лікарів-слухачів за спеціальностями “Хірургія”, “Урологія”, “Проктологія”, “Ендоскопія”.

- здобуття освітньо-наукового та наукового рівнів вищої освіти галузі знань «Охорона здоров'я (доктор філософії, доктор наук)

Неформальна освіта

- цикли ТУ

- професійне медичне стажування

- науково-практичні конференції, конгреси, з'їзди

- майстер-класи

- фахові (тематичні) школи

Інформальна освіта

- публікація статті або огляду в журналі з імпаکت-фактором

Контингент слухачів

Скорочення або демотивація:

- наказ МОЗ від 24.08.2022 №1415 “Про особливості атестації працівників сфери охорони здоров'я та продовження терміну дії сертифікатів спеціаліста, посвідчень про кваліфікаційну категорію в період дії воєнного стану про подовження атестації”

- зупинення атестації на присвоєння і підтвердження звання лікаря- спеціаліста та кваліфікаційну категорію на період дії воєнного стану

- необов'язкове підтвердження балів у портфоліо (2022 рік)

- дистанційний формат освіти

- зменшення кількості ЗОЗ

- вступ лікарів до ЗСУ

- міграція лікарів

Позитивні зміни: Наказ МОЗ від 24.03.2022 № 520

Про внесення змін до наказу від 22.02.2019 № 446

Опанування новими технологіями: TEAMS, Body Interact, Електронні ресурси кафедри

Активно триває підготовка нових робочих програм навчальних дисциплін (подача на затвердження ЦМК по хірургії – вересень 2023)

Заплановано в календарному плані на 2023-2024 навчальний рік: ТУ – 44, спеціалізацій – 6 (хірургія, урологія, УЗД), заходи БПР (науково-практична конференція) – 2.

Варто відзначити, що у 2022р було проведено 2 конференції в рамках заходів БПРЛ з залученням більше 800 учасників.

Перспективи розвитку заходів БПР повинні враховувати:

Інтерес лікаря-слухача на етапі БПР - безкоштовні бали / путівка, отримання практичних навичок (в тому числі за кошти), підвищення рівня теоретичних знань (в тому числі за кошти), дистанційний формат навчання, коротка тривалість навчання, гнучкість графіка навчання і контролю

(поза основним робочим часом, вихідні дні), мінімізація бюрократичних процедур, постійна інформованість (підписка на розсилку).

Інтерес кафедри - створення умов для навчання лікаря-слухача (управлінські, організаційні, кадрові, навчальний контент, технологічні, технічні), створення якісних оферіф (ТУ / інші заходи БПР), виконання бюджетного плану, виконання позабюджетного плану.

Умови досягнення інтересів лікаря-слухача і кафедри:

- Визначення цільової аудиторії (лікар)
- Створення команди
- Тотальна діджиталізація усіх процесів на етапах навчання (інформованість цільової аудиторії, оформлення на навчання, навчання, отримання сертифікату)
- Перевищення попиту над пропозицією
- Розширення спеціальностей на навчання

Новітні принципи організації навчального процесу:

- менеджмент післядипломної освіти
- відновлення очної форми навчання (за наявності умов)
- переважно дистанційна форма навчання
- симуляційне навчання
- якісний учбовий контент
- географія інтересів – Україна

КРІ кафедр приведе до динаміка зростання % слухачів інших областей України та виконання позабюджетного плану (динаміка фінансових надходжень)

Перспективи розвитку заходів БПР (пропозиції):

Команда ННПО з менеджменту післядипломної освіти

ІТ-відділ (сайт ННПО, діджиталізація етапів навчання ТУ/БПР, технічне наповнення сайту учбовим контентом, робота з цільовою аудиторією сумісно з маркетологом (канали просування: реклама, соц. мережі (телеграм-канали та ін.), PR, розсилка (SMS, e-mail), чат-бот, ТВ/радіо та ін.)

Маркетологи (встановлення цільової аудиторії, лідогенерація, реклама, продаж послуг (цикл ТУ, БПР), аналіз ринку, робота з учбовим контентом кафедр, аналіз ефективності (виконання бюджетного/ позабюджетного плану), програми лояльності для лідов та ін.)

Call-центр – IP-телефонія (технічні відповіді, чат)

Спеціалісти (розсилка путівок, технічне забезпечення наповнення циклів, оформлення Ліда на цикл, перевірка документів, формування наказів про цикл (склад Лідов, тривалість, зарахування/ відрахування), видача сертифікату)

Юрист (контроль відповідності документів, наказів та ін.).

ДОСВІД ТА МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ, МЕДИЧНОЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

А.І. Севальнев, завідувач кафедри загальної гігієни, медичної екології та профілактичної медицини,
Ю.Д. Сушко, доцент ЗВО, О.В. Кірсанова, доцент ЗВО

Ключові слова: дистанційне навчання, професійні компетенції, диференціація.

Інтенсивний розвиток технологій на даному етапі розвитку суспільства і необхідність освіти протягом всього життя людини стало запорукою широкого використання інформаційно-комунікативних технологій в системі освіти в цілому. Розробка нових педагогічних підходів для реалізації можливостей використання інформаційних технологій щодо покращення ефективності навчального процесу стало надзвичайно актуальним [1-3]. Особливої актуальності та важливості дане питання набуло під час теперішньої нагальної потреби.